

պին վրայ նկարուած եւ թշմամիւնները անարգութեան համար անոնց աչքերը փորած էին: Շատ տրտմեցայ, աղօթեցի Ս. Առաքելոց և աղաչեցի որ ինձ յայտնեն թէ իրենց հաճո՞յ է ամէն տեղ իրենց պատկերը նկարել. երբ Երուսաղէմ դարձայ, նոյն գիշերը տեսիլքի մը մէջ տեսայ երկու փառաւոր մարդեր որ ինձի կու գային և ես անոնց առջևն ելլելով ըսի թէ ո՞վ էք դուք Աստուծոյ սուրբեր: Ու անոնք ըսին, Պետրոս և Յովհաննէս, դուն էիր որ մեզի աղաչեցիր որպէսզի քրիստոնեաներուն՝ մեզ ձեռներպելու կամ նկարելու մասին մեր կամքը յայտնենք. այդ բանը մեզի բնաւ հաճոյ չէ, ձանձրացած ենք և տեղ տեղ ալ կը յայտնենք, բայց մտիկ չեն ըներ մեզի» (Վար. էջ 201-4^{*}):

Եկեղեցիին աւանդութիւնները աւարտելով այժմ պիտի գրենք բուն իսկ Բեթղեհէմի մէջ գտնուած աւանդութիւնները. իսկ Ս. Աստուածածնի մայր տաճարին հիմնարկութեան պատմութեան և Սաղակիրներու կողմէ կատարուած զարգարանքներուն, որմանկարներուն և մողայիքներուն նկարագրութիւնը տեսել շ. Վ. Ե. (էջ 217-248):

ը) Բառասնից այրը. — Վանքէն դուրս, եկեղեցիին հարաւային կողմը կայ անկանոն ձևով այր մը՝ ուրկէ կ'իջնեն 13 աստիճան սանդուղէ մը: Արաբացիք զայն կը կոչեն Մադարեղ ես սիրքի Մարիամ որ շատ հին սրբավայր մըն է, ամէն քրիստոնեայ հա-

(*) 1500-1524 եղնովիս ընդօրինակուած **Ոսկեփորիկ - հաւաքածոյի** մը յիշատակագրութեան (Տե՛ս **Տաշեան ցուցակ**, էջ 485) կը հասկցուի թէ Բեթղեհէմի սանարին մէջ կը գտնուին «**Մ. սիւն մարմարեայ եւ մի սիւն խաչ նկարեայ ձեռամբ Լուսաւորչին Գրիգորի, զոր Լուսաւորչի սիւն կոչեն**»: